

Motion till riksdagen 2011/12:Ub365

av **Emma Henriksson och Andreas Carlson (KD)**

Privatekonomi i skolan

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att privatekonomi ska ingå som kursmoment inom grund- och gymnasieskolan.

Motivering

Många människor lånar pengar till konsumtion, både till stora och små inköp. Så kallade sms-lån där man genom några enkla tryck på mobiltelefonen kan låna mindre belopp men till höga räntor har lockat många, inte minst yngre personer.

Företeelsen är tämligen ny men problemet har vuxit de senaste åren. Första halvåret 2006 hade Kronofogdemyndigheten 1 407 ärenden med betalningsförelägganden som uppkommit på grund av så kallade sms-lån. Denna siffra ökade därefter explosionsartat till 4 579 ärenden första halvåret 2007, 17 299 ärenden första halvåret 2008 till att första halvåret 2009 vara uppe i 23 465 ärenden. Genom ändringar i konsumentkreditlagen så att dessa lån inte kan undantas från kravet att göra kreditprövningar har den ökande trenden brutits. För helåret 2010 minskade antalet ärenden hos kronofogden som kunde hänföras till obetalda sms-lån med 40 procent. Första halvåret 2011 fortsätter den nedåtgående trenden men nivån är fortsatt hög med 14 281 ärenden. Andelen ungdomar 17–25 år utgör nu 17 % av de ärenden som gått till kronofogden. Den största andelen, 30 procent utgörs idag av personer i åldrarna 26–35 år.

Med den utökning av finansiella produkter som idag erbjuds till vanliga konsumenterna har också kraven på kunskaper inom privatekonomi ökat markant. Genom ökade kunskaper minskar risken för att nyttja produkter som är onödigt dyra eller riskfyllda. Undersökningar har dock visat att det långt ifrån alltid är okunskap som ligger bakom nyttjandet av kostsamma produkter som så kallade sms-lån. Personer som lever med begränsade ekonomiska margina-

Fel! Okänt namn på

ler ser ibland sms-lånen som den enda utvägen ur en pressad situation även då de inser att den kortsiktiga lösningen är mycket dålig på lång sikt. Det är därför viktigt att vi redan i skolan ger alla elever grundläggande kunskaper och att vi uppmuntrar till sparande så att fler har en ekonomisk buffert och inte är hänvisade till kortsiktiga dyra lösningar för att klara vardagsekonomin.

Kristdemokraterna har i regeringen medverkat till tydligare skrivningar om privatekonomi i grundskolans nya kursplaner, men vi menar också att privatekonomi bör ingå som en självklar del av undervisningen i gymnasieskolan. Översiktlig nationalekonomi ingår som en del av samhällskunskapens undervisning på gymnasienivå men privatekonomi finns inte för andra program än de med ekonomisk inriktning på gymnasiet. De ökade krav på kunskaper om privatekonomi, ekonomiska verktyg och grundläggande medborgarjuridik med exempelvis konsumenträtt har inte tillgodosetts inom ramen för vare sig grundskolans eller gymnasieskolans kursplaner. Det riskerar att ge dåliga förutsättningar för personer att klara sin privatekonomi och kunna hantera de många gånger ganska invecklade övervägningar som måste göras.

Oavsett på vilket sätt undervisningen arrangeras ska den förmedla kunskaper om såväl den finansiella sektorns betydelse och funktion som de vanligaste finansiella produkterna man behöver för att spara, låna, försäkra och investera. I detta inkluderas bland annat grundläggande konsumenträttigheter, att kunna beräkna förväntade kostnader och avkastning efter betalda avgifter för olika produkter, samt att bli medveten om risktagande vid olika penningplaceringar. Det ingår också att få kunskap om köparens ansvar att förvissa sig om avtalspartners ekonomiska situation och förmåga att fullfölja ett avtal samt betydelsen av att ha balans i sin privatekonomi. Vi föreslår därför att privatekonomi ska ingå som kursmoment i grundskolan och inom samhällskunskapen på samtliga gymnasieprogram.

Stockholm den 26 september 2011

Emma Henriksson (KD)

Andreas Carlson (KD)